



Botania

AUGU VALSTĪBA

Daces tantes dobe

Esi sveicināts augu pasaulē!

Esmu Daces tante. Vai vēlies iepazīties sešiem skaistiem augiem, kas dīgst, lapo un zied manā dobē?



Katram augam ir sakne, kas notur to zemē un palīdz padzerties ūdeni no augsnes.



Katram augam ir lapas, kurās no Saules gaismas un gaisa rodas cukuri, kas pabaro augu.



Katram augam ir zieds, kas palīdz augam vairoties – radīt augļus un sēklas, no kurām izaugs jauni augi.

Tavs uzdevums

1. Izlasi, ko augi stāsta par sevi.
2. Palūdz vecākiem, lai izdrukā krāsojamās lapas.
3. Izkrāso augus.
4. Sameklē auga draugus – dzīvniekus un pieraksti to vārdus uz lapas.
5. Sagriez lapas trīs daļās, kā norādīts.
6. Spēlējies! Izveido savus īpašos augus un to nosaukumus.
7. Atnes savu neparasto augu dobi uz Botānisko dārzu un dodies pastaigā kopā ar ģimeni bez maksas!



Esmu BIŠKRĒSLIŅŠ

Parastais biškrēslis
/Tanacetum vulgare/



Ziedi

Manus ziedus vari sastapt dabā no vasaras vidus līdz pat rudenim. Anglijā tos sauc par “rūgtajām podziņām”. Ja satiec mani, vienu “podziņu” vari pagaršot – tā patiešām ir rūgta! Vairāk gan neēd – vari saindēties. Ja “podziņu” izpētīsi tuvāk, pamanīsi, ka tā nav viens zieds, bet gan vesels kurvītis, kurā draudzīgi satupuši simtiem mazītiņu ziediņu. Kaut arī šos kurvīšus sauc par biškrēslieņiem, tie bitēm nav nekādi atpūtas krēsli, bet gan darba vieta: bitītes te čakli sūc nektāru un vāc putekšņus.



Lapas

Vai tev nešķiet, ka mana lapiņa atgādina mazu papardīti? To sauc par plūksnaini dalītu lapu.



Saknes

Esmu liels un spēcīgs lakstaugs, un arī mana sakne zem zemes ir stipra un vairāk nekā metru gara.

Esmu CŪKAUSIS

Purva cūkausis
/Calla palustris/



Ziedi

Par manu izcelšanos vēsta skumja pasaka. Reiz kāds mazs ganiņš esot noslēcis purvā, mēģinot aiz auss izvilkt akacī iekūlušos cūku... Kopš tā laika purvos augot ziedi, kas atgādina cūkas ausi un zēna dūrīti. Baltā "auss" īstenībā ir tikai seglapa smukumam. Paši sīkie, zaļgandzeltenie ziediņi ir sakopoti "dūrītē", un no tiem veidojas sarkanas ogas. Indīgas!



Lapas

Manas lapas ir sirds formā.



Saknes

Mēs, cūkauši, šeit purvā augam kā brāļi: daudzi no mums ir izauguši no viena resna, ložņājoša sakneņa.

Esmu PIENENE

Ārstniecības pienene
/Taraxacum officinale/



Ziedi

Mani ziedu kurvīši pavasara dienās nokrāso visas pļavas dzeltenas! Vakaros veru kurvīšus ciet, lai pasargātu ziedus no vēsuma un rāsas. Katrā kurvītī daudz, daudz ziediņu, katram ziediņam – gara, gara “mēle”. Ziediņos iekšā ir putekšņi un nektārs, pēc kuriem kāro bites. Bet ziedu mēlēm apakšā mēdz slēpties sīkas radības – sienāžu bērniņi un zirneklīši. No katra ziediņa izveidojas brūna sēkla ar lidspārniņu. Kad Tu aizpūt balto pūku kamolu pa gaisu, Tu kļūsti par vēju, bet lidspārniņi – par izpletņiem. Tu palīdzi izaugt jaunām pieneņēm!



Lapas

Manas lapas ir sadalītas trīsstūrveida plūksnās. Tāpēc daudzās zemēs mani dēvē par “augu ar lauvas zobiem”. Bet Latvijā mani sauc par pieneņi, jo mana baltā sula atgādina rūgtu pienu.



Saknes

Mana sakne ir resna, stipra un sīksta. To sauc par mietsakni!

Esmu LAPSASTE

Pļavas lapsaste
/Alopecurus pratensis/



Ziedi

Savu vārdu esmu dabūjusi ziedu vārpas dēļ. Kad es jūnijā uzziestu, ap vārpu kā violeta migliņa šūpojas trauslās putekšņīcas. Vēlāk tās kļūst rūsganas kā lapsas aste. Es esmu graudzāle, un manā vārpā rudenī ir mazi graudiņi!



Lapas

Visas manas lapas ir taisnas un spicas kā zobeni. Zobeniem ir makstis, un arī manas lapas veido makstis, kas sargājot aptver stiebru.



Saknes

Manas saknes izaug no stiebra gluži kā bārkstis vienā pušķī. To sauc par bārkšsakņu sistēmu!

Esmu VĀRNKĀJA

Purva vārnkāja
/Comarum palustre/



Ziedi

Vai tas ir pūkains kukainis, kas nosēdies sārtas piecstaru zvaigznītes centrā? Nē, tās ir manas auglenīcas! No tām vēlāk izveidosies auglis, kas atgādina mazu zemenīti. Mēs ar zemeni esam radnieces – abas no rožu dzimtas!



Lapas

Vai esi kādreiz pamanījis sniegā vai smiltīs vārnas pēdas? Ieskaties – manu lapu forma ir mazliet tām līdzīga? Trīs naziņi uz priekšu, kātiņš atpakaļ...



Saknes

Man patīk augt slapjās vietās. Mans saknenis vislabāk jūtas purvā vai mitrā pļavā, kur tas izlokās kā sarkanīga čūska. Man tas palīdz pārziemot, bet cilvēkiem – atveseļot sāpošas locītavas.

Esmu ZIRDZENE

Meža zirdzene
/Angelica sylvestris/



Ziedi

Es esmu ļoti liels lakstaugs un lepojos ar to! Manuprāt, visjaukākie ziedi ir balti, un labi, ja to ir daudz, ļoti daudz. Es savus ziediņus esmu sakārtojusi saliktā čemurā, kas izskatās kā salūts!



Lapas

Manas lapas ir tikpat lielas kā rabarberam! Tikai tās nav vienkāršas, bet gan saliktas. Manuprāt, tā izskatās daudz greznāk. Turklāt katrai manai lapai kāja, ak nē – kāts – ir ieauts elegantā “kurpītē”, kuru sauc par lapas maksti.



Saknes

Manu vareno stāvu zemē tur pamatīgas saknes. Tās Tev neizdotos izraut no zemes, bet resno sakneņa pauri gan tu varētu ieraudzīt. Tas smaržo kā burkāns!

A vibrant botanical illustration background featuring various plant parts in shades of green, red, and white. The design includes a large green leaf at the top center, a red circular flower-like structure at the top left, a white flower-like shape on the left, a green leafy branch on the right, and a red flower-like shape at the bottom right. The background is a solid dark green color.

Uz tikšanos Botānija!

vasarā, rudenī, ziemā, pavasarī